

KOMENTÁŘ

12. 6. 2020

Obyvatelstvo v Moravskoslezském kraji v 1. čtvrtletí 2020

V 1. čtvrtletí 2020 poklesl počet obyvatel v Moravskoslezském kraji o další cca 2 tisíce, takže poprvé v historii nedosáhla populace kraje hranice 1,2 milionu osob. Na tomto úbytku se v podstatě stejnou měrou podílely přirozená měna obyvatelstva a migrace. Ve srovnání s předcházejícími roky výrazně vzrostl počet vystěhovalých na 2,6 tisíce osob. Výsledná záporná salda (přirozené, migrační i celkové) zůstávají v rámci celé České republiky největší. Nouzový stav a s ním spojená omezení se odrazil v rekordně nízkém počtu manželství uzavřených v březnu.

K 31. 3. 2020 žilo na území Moravskoslezského kraje **1 198 534 obyvatel**, z toho 50,9 % žen. Počet obyvatel kraje tak poprvé od jeho vzniku v roce 2000 nepřesáhl hranici 1,2 mil. osob. V porovnání s předchozími čtvrtletími nenastala změna v tendenci úbytku obyvatel Moravskoslezského kraje, kdy se stav populace nadále snižuje jak vlivem přirozené měny, tak i migrací. Pokles počtu obyvatel proti předchozímu čtvrtletí zaznamenaly všechny okresy Moravskoslezského kraje. V polovině ze 14 krajů České republiky vzrostl počet obyvatel, nejvíce ve Středočeském kraji a v Praze. V celé České republice se zvýšila populace

Tab. 1 Počet obyvatel v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. čtvrtletí 2020
(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Stav na počátku období			Střední stav			Stav ke konci období		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	1 200 539	589 298	611 241	1 199 388	588 485	610 903	1 198 534	587 925	610 609
Bruntál	91 597	45 367	46 230	91 537	45 332	46 205	91 482	45 302	46 180
Frýdek-Místek	214 660	106 013	108 647	214 389	105 760	108 629	214 338	105 714	108 624
Karviná	246 324	121 129	125 195	245 956	120 825	125 131	245 601	120 549	125 052
Nový Jičín	151 577	74 743	76 834	151 534	74 709	76 825	151 488	74 676	76 812
Opava	176 236	86 376	89 860	176 163	86 337	89 826	176 110	86 303	89 807
Ostrava-město	320 145	155 670	164 475	319 809	155 522	164 287	319 515	155 381	164 134

V Moravskoslezském kraji se v prvním čtvrtletí roku 2020 **živě narodilo** 2 709 dětí, což ve srovnání se stejným obdobím roku 2019 bylo o 137 méně. Nejvíce dětí se při přepočtu na 1 000 obyvatel narodilo v okresech Ostrava-město (9,8 ‰), nejméně pak v okresech Karviná (8,4 ‰) a Bruntál (8,5 ‰). Celkem 1 296 dětí bylo prvorozených (47,8 % všech živě narozených dětí), 981 druhorozených (36,2 %) a 432 dětí bylo pro matku již jako třetí či další dítě (15,9 %). Mimo manželství se v prvním čtvrtletí 2020 narodilo 1 389 dětí, tedy 51,3 % z živě narozených (v celé ČR to bylo 48,9 %). Nejvyšší podíl narozených mimo manželství byl již tradičně zaznamenán v okrese Bruntál (65,5 %), což byla pátá nejvyšší hodnota mezi všemi okresy v celé České republice. Naopak v okrese Frýdek-Místek činila hodnota tohoto podílu pouze 41,2 % a v okrese Opava 42,3 %.

KOMENTÁŘ

V lednu až březnu tohoto roku **zemřelo** podle předběžných výsledků 3 723 osob, což bylo o 26 osob více než ve stejném období roku 2019. V relativním vyjádření zemřelo z 1 000 obyvatel středního stavu 12,5 osoby. Vyšší úmrtnost byla zaznamenána v okresech Karviná (13,3 ‰), Ostrava-město (12,9 ‰) a Nový Jičín (12,6 ‰). K hodnotě republikového průměru (11,3 ‰) se nejvíce přiblížil okres Opava (11,5 ‰). V celkovém úhrnu zemřelo 1 908 mužů a 1 815 žen. Více než dvě třetiny zemřelých měly 70 a více let. Hodnoty kojenecké úmrtnosti (4,4 ‰) a novorozenecké úmrtnosti (2,6 ‰) přesahovaly republikové průměry (2,5 ‰) a (1,7 ‰). V kraji zemřelo 7 dětí do 28 dnů po narození a dalších 5 dětí zemřelo ve věku do 1 roku.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. čtvrtletí 2020
(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek
Absolutní údaje									
Kraj celkem	474	592	2 709	3 723	-1 014	1 623	2 614	-991	-2 005
Bruntál	49	32	194	273	-79	272	308	-36	-115
Frydek-Místek	72	86	486	626	-140	680	862	-182	-322
Karviná	109	122	515	816	-301	808	1 230	-422	-723
Nový Jičín	52	79	341	476	-135	493	447	46	-89
Opava	58	97	397	505	-108	391	409	-18	-126
Ostrava-město	134	176	776	1 027	-251	1 084	1 463	-379	-630
Relativní údaje (na 1 000 obyvatel středního stavu)									
Kraj celkem	1,6	2,0	9,1	12,5	-3,4	5,4	8,8	-3,3	-6,7
Bruntál	2,2	1,4	8,5	12,0	-3,5	12,0	13,5	-1,6	-5,1
Frydek-Místek	1,4	1,6	9,1	11,7	-2,6	12,8	16,2	-3,4	-6,0
Karviná	1,8	2,0	8,4	13,3	-4,9	13,2	20,1	-6,9	-11,8
Nový Jičín	1,4	2,1	9,1	12,6	-3,6	13,1	11,9	1,2	-2,4
Opava	1,3	2,2	9,1	11,5	-2,5	8,9	9,3	-0,4	-2,9
Ostrava-město	1,7	2,2	9,8	12,9	-3,2	13,6	18,4	-4,8	-7,9

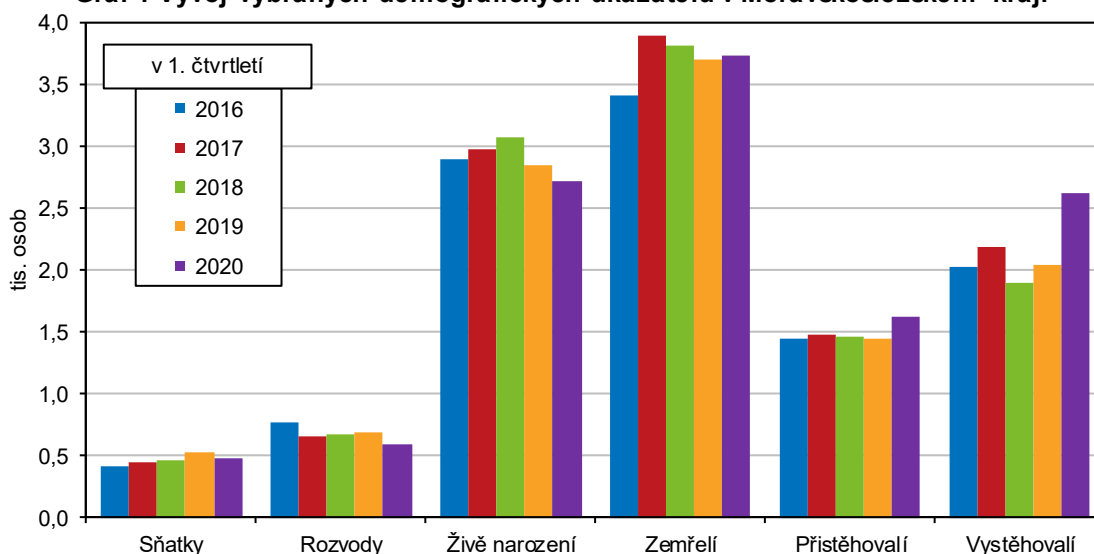
Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých činil v absolutním vyjádření -1 014 osob, v relativním -3,4 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu. Absolutně byla tato hodnota nejvyšší mezi všemi kraji v České republice, v relativním vyjádření dopadl hůře s -3,8 ‰ Karlovarský kraj. V žádném z okresů Moravskoslezského kraje nedosáhl přirozený přírůstek kladných hodnot, nejméně obyvatel přirozenou měnou ubylo v Bruntálu (-79 osob).

Do Moravskoslezského kraje se v prvním čtvrtletí roku 2020 **přistěhovalo** 1 623 osob, což bylo o 176 osob více než za stejné období roku 2019. Z ostatních krajů České republiky se přistěhovalo 852 osob (52,5 % přistěhovalých) a 771 osob ze zahraničí (47,5 % přistěhovalých). Mezi přistěhovalými převažovali muži (57,5 %). Nejvíce obyvatel se přistěhovalo do okresu Ostrava-město (1 084 osob), a to i relativně (13,6 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu). Nejmenší relativní přírůstek byl zaznamenán v okrese Opava, do kterého se přistěhovalo 8,9 osoby na 1 000 obyvatel.

KOMENTÁŘ

Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo** 2 614 osob (o 583 více než v 1. čtvrtletí 2019). Do ostatních krajů České republiky se vystěhovalo 1 326 osob (50,7 % vystěhovalých) a 1 288 osob se odstěhovalo do zahraničí (49,3 % vystěhovalých). Rovněž mezi vystěhovalými převažovali s 67,7 % muži. Nejvíce osob se vystěhovalo z okresů Ostrava-město a Karviná, při přepočtu na 1 000 obyvatel se k těmto dvěma okresům blížil okres Frýdek-Místek.

Graf 1 Vývoj vybraných demografických ukazatelů v Moravskoslezském kraji



Úbytek stěhování byl výrazný především v okresech Karviná (-6,9 ‰) a Ostrava (-4,8 ‰). Pouze okres Nový Jičín vykázal kladný přírůstek obyvatel stěhování (+46 osob, tj. 1,2 ‰).

Výsledná záporná salda – migrační a přirozené – zapříčinila, že největší pokles počtu obyvatel mezi všemi kraji České republiky jak v absolutním (-2 005 osob), tak i v relativním vyjádření (-6,7 osoby na 1 000 obyvatel) byl v Moravskoslezském kraji.

V prvním čtvrtletí roku 2020 bylo uzavřeno 474 **manželství**, tedy o 45 méně než ve stejném období předchozího roku. K nižšímu počtu sňatků přispěl zejména měsíc březen, v jehož průběhu byla možnost uzavření manželství omezena epidemiologickými opatřeními. Za stejné období bylo **rozvedeno** 592 manželství, v 299 případech (50,5 % z úhrnu rozvedených manželství) to byla manželství s nezletilými dětmi. Návrh na rozvod podávali manželé převážně společně (48,8 % z úhrnu rozvedených manželství), popř. se jednalo o návrh ženy (34,0 % z úhrnu rozvedených manželství).

Kontakt:

Jan Dehner
Krajská správa ČSÚ v Ostravě
Tel.: 595 131 232
E-mail: jan.dehner@czso.cz